

Potensvækst og potensfunktioner

Potensfunktioner

I har allerede tidligere set et eksempel på en potensfunktion: Et polynomium på formen $f(x) = ax^2$. Mere generelt har vi følgende definition på potensfunktioner:

Definition 1.1. For $b > 0$ og $a \in \mathbb{R}$, så kalder vi en funktion f på formen

$$f(x) = b \cdot x^a$$

for en potensfunktion. En variabelsammenhæng $y = b \cdot x^a$ kaldes tilsvarende for en potenssammenhæng.

Eksempel 1.2. Et rektangel med bredde x og længde $2 \cdot x$ har areal $A(x) = 3 \cdot x \cdot x = 3 \cdot x^2$, hvilket er en potensfunktion med $b = 3$ og $a = 2$

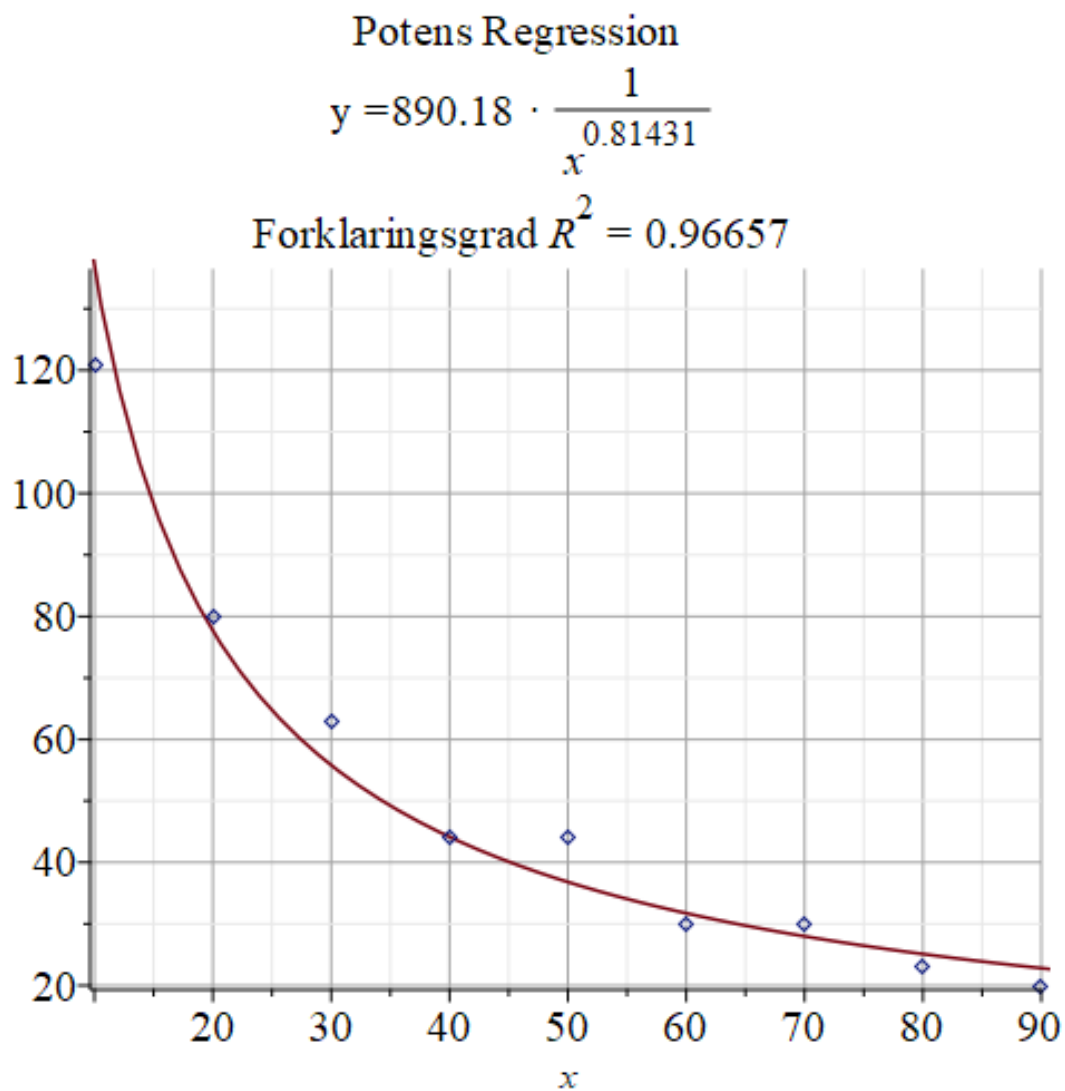
Eksempel 1.3. En kasse med bredde x , længde $2x$ og højde $3x$ har rumfang $R(x) = 3 \cdot x \cdot 2 \cdot x \cdot x = 6 \cdot x^3$, hvilket er en potensfunktion med $b = 6$ og $a = 3$.

Eksempel 1.4. I Tabel 1 fremgår antallet af målinger af radioaktivitet per sekund som funktion af afstanden til et radioaktivt emne. Vi forventer, at dette kan beskrives som en potenssammenhæng.

d (cm)	10	20	30	40	50	60	70	80	90
A	121	80	63	44	44	30	30	23	20

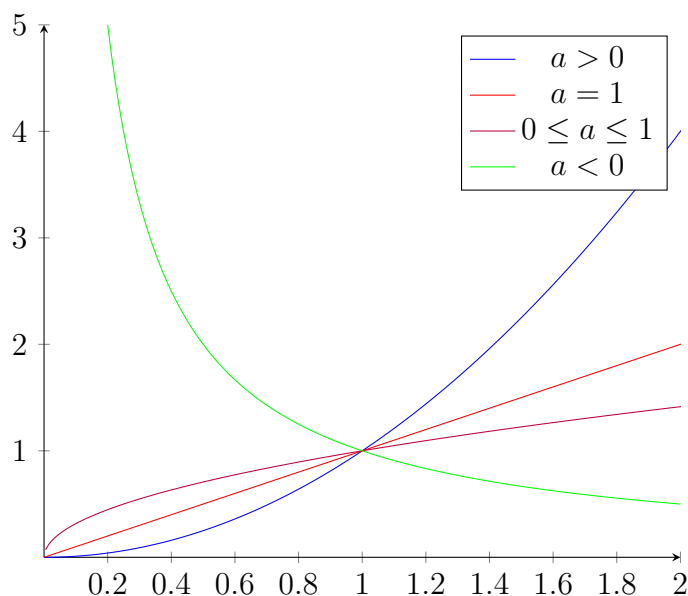
Tabel 1: Antal aktiveringer af Geigertæller per sekund som funktion af afstand til radioaktivt emne.

Af Fig. 1 kan vi se en potensregression lavet i Maple på radioaktivitetsdata-sættet.

Figur 1: Potensregression på radioaktivitetsdata.

Af Fig. ?? kan de ses, hvad a betyder for en potensfunktion.

Figur 2: Figur, der viser, hvad a betyder for potensfunktionen

Potensfunktioner har mængden $]0, \infty[$ som både definitions- og værdimængde (også kaldet domæne og codomæne). I fald $a = 0$, så er domænet kun b .

Opgave 1

- Brug regressionen fra Eksempel 1.4 til at bestemme antallet af aktiveringer med Geigertælleren der vil være ved 2 meters afstand.
- Brug regressionen til at bestemme ved hvilken afstand, der er 100 aktiveringer i sekundet.

Opgave 2

Det oplyses, at sammenhæng mellem et penduls længde og svingningstid kan beskrives som en potensfunktion. Data er opsamlet i følgende tabel:

Længde (m)	0.5	0.75	1.00	1.25	1.50
Svingningstid (s)	1.4	1.7	2.1	2.2	2.5

- Lav potensregression på data fra tabellen.

- ii) Bestem, hvor lang svingningstiden er, hvis pendulet er 3m
- iii) Bestem, hvad pendullængden skal være, hvis svingningstiden skal være 4 sekunder.

Opgave 3

- i) En cylinder har samme diameter som højde. Bestem den potensfunktion, der beskriver rumfanget af cylinderen som funktion af cylinderens radius.
- ii) En kasse har bredde, højde og længde x . Bestem rumfanget af x , og afgør, hvad a og b er i denne potensfunktion.
- iii) For et bestemt objekt kan vindmodstanden på objektet beskrives ved

$$F(v) = \frac{1}{2}v^2,$$

hvor v er hastigheden i m/s , objektet bevæger sig med, og F er vindmodstanden målt i N . Hvad er vindmodstanden, når objektet bevæger sig med $50m/s$? Hvor hurtigt skal objektet bevæge sig, for at modstanden på objektet er $20N$?